

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
«ПІЗНАВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІОЛОГІЇ»
(для бакалаврів)

Київ 2018

Підготовлено доцентом кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом *Головач Н.В.*

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом (протокол № 7 від 16 лютого 2018 р

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Головач Н.В. Навчальна програма дисципліни «Пізнавальні технології в соціології» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2018. – 19 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Пізнавальні технології в соціології», питання для самоконтролю, список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна
Академія управління
персоналом (МАУП),
2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Ця програма запропонована для вивчення дисципліни «Пізнавальні технології в соціології» як спеціальний курс у вищих навчальних закладах, навчальних центрах та інститутах підготовки і підвищення кваліфікації кадрів. Реалізується на другому і третьому рівнях вищої (у тому числі післядипломної) освіти на факультетах і відділеннях педагогічних спеціальностей.

Мета дисципліни: оволодіння фундаментальними технологіями пізнавальної діяльності в соціології, їх пізнавальними можливостями та процедурними особливостями.

Предмет дисципліни: основні технології пізнавальної діяльності в сучасній соціології, організація науково-дослідної діяльності студента соціологічного фаху.

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Пізнавальні технології в соціології» побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах і розроблена для студентів рівня вищої освіти бакалавр. Навчальна дисципліна «Пізнавальні технології в соціології» розрахована на 54 години і включає два змістових модулі. Основні форми вивчення дисципліни: лекції, індивідуальні консультації, самостійна робота студентів. Заключний вид контролю – підсумковий модульний контроль. Система дидактичного забезпечення – модульно-рейтингова технологія навчання.

Завдання вивчення дисципліни:

- опанування студентами наукової термінології та специфічної методології наукового пошуку в соціологічній науці;
- допомогти студентам в орієнтації та розумінні основних напрямків розвитку сучасної соціологічної теорії;
- ознайомити студентів з основними когнітивними картинами соціальної дійсності, їх методологічною специфікою;
- розуміння процедури та методики реалізації пізнавальних технологій в мікро- та макро- соціології;
- формування у студентів критичного осмислення методологічних особливостей застосування, гносеологічних спроможностей різних пізнавальних соціологічних технологій;
- вдосконалення у студентів вмінь та навиків самостійного правильного вибору пізнавальних соціологічних технологій в залежності від галузі, теми, мети й завдань та специфіки науково-дослідної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни «Пізнавальні технології в соціології» студенти мають *знати*:

- предмет, завдання і зміст дисципліни;
- основні пізнавальні технології, що використовуються в сучасній соціологічній теорії;
- способи та алгоритми застосування пізнавальних технологій;
- понятійно-термінологічний арсенал кожної пізнавальної технології.

студент повинен вміти:

- оцінювати наукову спроможність (потенціал) кожної пізнавальної технології
- грамотно застосовувати пізнавальні технології в дослідницькій практиці
- адекватно використовувати результати застосування пізнавальних технологій.

Досягти мету програми «Пізнавальні технології в соціології» необхідно шляхом активізації мислення тих, хто навчається, самостійним опрацюванням ними рішень у галузі педагогіки, постійною взаємодією суб'єктів навчання (студентів, слухачів, викладачів) за допомогою прямих і зворотних зв'язків, творчого мислення. Програмою передбачається наявність у студентів базової освіти, тому у підготовці фахівців акцент робиться не на самі знання, а на здатність самостійно мислити під час вирішення завдань, уміти застосовувати отримані знання. Це вимагає від викладачів уміння володіти складною технікою керування мисленням студентів, мати здатність будувати проблемні ситуації, стимулювати пізнавальну активність тих, кого навчають.

Для вирішення завдань, передбачених програмою, визначені такі методи активного навчання: проблемні лекції, семінари і тематичні дискусії, контрольні та випускні роботи, імітаційні вправи, аналіз ситуацій, розігрування ролей, ділові ігри.

Дисципліна «Пізнавальні технології в соціології» є однією з базових засад розвитку здатності студентів до дослідно-пізнавальної роботи, підготовки до неї.

<i>№</i>	<i>Назва змістових модулів та тем</i>
Змістовий модуль 1. Соціальні технології та пізнавальний процес	
1.	Особливості пізнавального процесу в соціології
2.	Поняття соціальних і дослідницьких практик
3.	Технології створення соціологічного знання
4.	Роль концептуальних моделей в соціологічному пізнанні
Змістовий модуль 2. Дослідницькі практики пізнавальних технологій в соціології	
5.	Соціальні технології як тип науково-пізнавальної та організаційно-практичної діяльності
6.	Особливості пізнавальних та практичних функцій соціальних технологій
7.	Соціологічне дослідження і діагностика
8.	Теоретичні та емпіричні джерела соціологічного знання. Способи створення соціологічного знання
9.	Соціальні технології духовно-інформаційної сфери суспільного життя
Всього – 54 год.	

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ПІЗНАВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІОЛОГІЇ»

Змістовий модуль 1. Соціальні технології та пізнавальний процес

Тема 1. Особливості пізнавального процесу в соціології

Поняття "соціальна технологія" та його багатоаспектність. Специфіка соціальних технологій порівняно з технічними. Соціальна технологія як специфічний різновид соціально-перетворювальної діяльності. Ознаки технологічності.

Соціальні технології та соціально-технологічна діяльність: специфіка та суспільне призначення. Соціально-технологічна діяльність як засіб модернізації суспільного життя та підвищення ефективності взаємодій індивідуальних та колективних суб'єктів.

Особливості наукового пізнання. Характеристика буденного пізнання. Громадська думка і здоровий глузд.

Наукове і буденне соціологічне знання: порівняльна характеристика. Критерії відділення наукового соціологічного знання від звичайного.

[1, 4, 7, 10,11, 20, 22, 26, 30, 33]

Тема 2. Поняття соціальних і дослідницьких практик

Моделі соціального пізнання. Типи знання: знання – "що" і знання – "як". Стилi мислення про суспільство, способи бачення і парадигми. Поняття соціальних і дослідницьких практик.

Соціальні практики та соціологічне мислення. Типи соціологічного мислення – пояснення, критика, розуміння і опис. Соціологічна уява.

Поняття «пізнавальні технології». Пізнавальні технології та дослідницькі практики в соціології.

Технологія безперервної освіти та різноманітність її конкретних різновидів. Формування у тих, хто навчається, здатності здобувати знання. Самоосвіта. Технологія формування пізнавальної активності, позитивної мотивації, професіоналізму та творчості тих, хто навчається. Розвиток у тих, хто навчається, здатності до самоаналізу та обґрунтованого ризику, прагнення до прогресу.

[2, 4, 12, 13, 21, 22, 25, 29, 30, 39, 44]

Тема3. Технології створення соціологічного знання

Парадигма як прийнятий в науковому співтоваристві спосіб постановки і вирішення дослідницьких проблем. Парадигмальний статус науки.

Особливості формування парадигм в соціології (дилеми «дію-віє / структура» і «об'єктивізм / суб'єктивізм» як основні методологічні проблеми).

Соціологія як мультипарадигмальності наука. Внутрішнє різноманіття соціології.

Парадигми соціологічного знання. Класифікація парадигм: структурний функціоналізм; марксизм (історичний матеріалізм і критична теорія суспільства); біхевіористські парадигми (теорія соціального обміну і теорія раціонального вибору); інтерпретативні парадигми (символічний інтеракціонізм, феноменологічна соціологія і Етнометодологія); соціальний акціонізм (А. Турен); інтегративні парадигми (Ю. Хабермас, Н. Луман, Е. Гідденс, П. Бурдьє).

[3, 6, 16, 23, 26, 35, 37, 38, 46, 48]

Тема 4. Роль концептуальних моделей в соціологічному пізнанні

Пізнавальні можливості парадигми системно-теоретичного мислення в соціології, її зв'язок з різними теоретичними напрямками. Понятійний апарат, логіка і пізнавальні технології структурно-функціонального аналізу в соціології. Пояснювальний потенціал і пізнавальні технології конфліктологічної парадигми.

Пізнавальні технології інтерпретативних концепцій: символічний інтеракціонізм; феноменологічна соціологія; Етнометодологія.

Загальна характеристика і пояснювальний потенціал біхевіористських концепцій. Пізнавальні технології біхевіористських концепцій: теорія соціального обміну; теорія раціонального вибору. Загальна характеристика і пояснювальний потенціал інтеграційних концепцій. Пізнавальні технології соціологічних концепцій: Ю. Хабермаса, Н. Лумана, Е. Гідденс, П. Бурдьє.

[4, 5, 14, 22, 25, 27, 29, 39, 40, 42, 43,45]

Змістовий модуль 2. Дослідницькі практики пізнавальних технологій в соціології

Тема 5. Соціальні технології як тип науково-пізнавальної та організаційно-практичної діяльності

Соціальні технології та соціально-технологічна діяльність: специфіка та суспільне призначення. Соціально-технологічна діяльність як засіб модернізації суспільного життя та підвищення ефективності взаємодій

індивідуальних та колективних суб'єктів. Причини суперечливого характеру соціально-технологічної діяльності. Поняття «соціальна технологія» та його сутнісні ознаки. Причини неоднозначного визначення категоріального статусу поняття «соціальна технологія». Проблема типологізації соціальних технологій: традиційні та інноваційні соціальні технології.

Класифікація соціальних технологій за критерієм їх територіального поширення: глобальні, регіональні та локальні соціальні технології. Місце та роль соціальних технологій у системі соціологічного знання. Основні гносеологічні властивості соціальних технологій.

[2, 14, 17-21, 31, 33, 39, 40,42, 43, 46, 48]

Тема 6. Особливості пізнавальних та практичних функцій соціальних технологій

Аналітика як складне інституційне утворення, яке об'єднує проблемний, організаційний, інформаційно-технологічний, методологічний, кадровий та ціннісний аспекти. Характеристика цих аспектів аналітики. Класифікація аналітики, характеристика її основних різновидів. Системна аналітика та її можливості. Методи аналітичної діяльності. Загальна технологія аналітичної діяльності.

Функціональна специфіка соціальних технологій: критерії типологічної відмінності пізнавальних практичних функцій соціальних технологій. Світоглядна, гносеологічна, методологічна, інформаційна, прогностична функції соціальних технологій: їх специфіка та взаємообумовленість.

Особливості практичних функцій соціальних технологій: експертно-діагностичної, інноваційно-проективної, соціального контролю, управлінської, організаційної, комунікативної, демонстраційної, праксеологічної.

[1, 8, 9, 12, 14, 16, 20, 26, 27, 29, 31, 47, 50]

Тема 7. Соціологічне дослідження і діагностика

Основні напрямки розвитку соціологічної думки. Етапи еволюції теоретичної соціології та їх зміст. Соціологія «класичного» періоду: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології. Соціологія періоду модерну: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології. Соціологія періоду постмодерну: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології.

Роль соціології і соціолога в сучасному світі. Соціологічне дослідження – цінності та оцінка.

Поняття соціальної діагностики в умовах модернізації суспільства. Завдання соціальної діагностики: соціальних пріоритетів, соціальних резервів, виявлення слабких місць і відхилень. Методи соціальної діагностики. Технологія діагностування: сутність та особливості.

[3, 4-6, 18, 24, 28,29, 36, 37, 40]

Тема 8. Теоретичні та емпіричні джерела соціологічного знання. Способи створення соціологічного знання

Теоретичні джерела соціологічного знання: загальні, спеціальні та галузеві теорії; фундаментальні та прикладні теорії.

Способи придбання наукового знання про суспільство. Картина світу і світогляд. Наукова картина як онтологічна схема реальності. Повсякденна і наукова картини світу. Роль інтуїції, наукових авторитетів, традицій, наукового знання в цілому в розвитку пізнавальних технологій в соціології.

Соціологічне дослідження як професійна діяльність. Поняття соціологічної інформації. Співвідношення теоретичного та емпіричного знання в соціології. Категоріальне знання соціології. Поняття «візуальні методи в соціології». Пізнавальні технології візуальних методів в соціології. Застосування результатів соціологічних досліджень (з використанням візуальних методів) в різних сферах практичної діяльності. Плюралізм в соціальній теорії і методах дослідження: переваги та обмеження. Критика соціологічного знання.

[5, 9, 10, 11, 13, 15, 21, 23, 26, 28, 41, 44]

Тема 9. Соціальні технології духовно-інформаційної сфери суспільного життя

Сучасні освітні соціальні технології: організаційні принципи функціонування системи шкільної, професійно-технічної та вищої освіти. Соціальні технології засобів масової комунікації: преса, радіо, телебачення. Соціальний смисл спорту: соціальні технології організації спортивних ігор та змагань. Соціальні технології у мистецтві: організаційні принципи театральної, концертної та музейно-виставкової діяльності. Соціальні технології використання вільного часу: туризм та індустрія розваг. Сучасні проблеми організації розваг та дозвілля. Ділова гра як соціальна технологія.

[8, 9, 18, 19, 30, 34, 44, 47, 50]

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РЕФЕРАТИВНОЇ РОБОТИ

Мета реферативної роботи — закріпити й поглибити теоретичні знання, здобуті в процесі вивчення дисципліни «Пізнавальні технології в соціології», сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та матеріалами власних досліджень.

Структура контрольної роботи така: титульний лист, зміст, вступ, розділи, висновки і список використаної літератури.

У вступі висловлюється сутність та характеристика проблеми, що вивчається, завдання дослідження і мета роботи.

У основних розділах проводиться аналіз нормативних положень, висловлюється точка зору різних авторів, доводиться, яка точка зору є правильнішою, які положення можуть бути прийняті повністю або частково і чому.

Структура роботи має бути послідовна і логічна. В кінці роботи пишуться висновки про те, що зроблене в роботі і висновки, що впливають з аналізу.

Вступ та висновки повинні відображати власне ставлення студента до матеріалу, який вивчається. Далі наводиться список літератури, який має містити не менше 10 джерел. При потребі оформлюються додатки.

Реферативна робота повинна мати обсяг не менше 15-ти сторінок тексту на листах форма А4 (комп'ютерний набір – 14-й кегль, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman). Всі сторінки, окрім титульної, мають бути пронумеровані.

Рекомендується наступна послідовність виконання роботи:

1. Вивчити положення, що діють, і інструкції.
2. Підібрати необхідну літературу по темі самостійно, користуючись послугами довідково-бібліографічного відділу і каталогів бібліотеки. Необхідно звернути увагу на публікації, монографії і періодичну літературу по темі за останній час.
3. Ознайомитися з літературою, скласти власний план роботи, уточнюючий типовий план, запропонований у виконуваному варіанті завдання.

Підготувати конспект літературних джерел, акцентуючи увагу на цікавих ідеях, дискусійних висловах авторів, які студент має намір процитувати в роботі. Цитати слід наводити в тексті роботи з вказівкою джерела та сторінки цитованого матеріалу у квадратних дужках.

4. Розподілити матеріал відповідно до плану і оформити текст, набравши його на комп'ютері.

5. Наводячи список літератури, необхідно вказати автора, назву книги або статті, роки видання і відповідної сторінки, на які зроблено посилання.

Тема обирається довільно.

ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ РЕФЕРАТИВ

1. Теорія соціальних технологій і тенденції її розвитку
2. Ціннісний аспект технологічної діяльності.
3. Проблема ефективності соціальних технологій.
4. Історія генезису соціальних технологій і їх роль у розвитку суспільства.
5. Соціальні технології марксизму та їх наслідки.
6. Характеристика видів соціальних технологій.
7. Проектування та конструювання соціальних технологій.
8. Інноваційний аспект соціальних технологій.
9. Проблеми побудови, перевірки та впровадження соціальних технологій.
10. Роль та функції соціальних технологій у сучасному суспільстві.
11. Технології глобальної модернізації.
12. Технології оновлення суспільної системи.
13. Інноваційні процеси сучасного суспільства: сутність, стимули та перешкоди.
14. Реформування суспільства як технологічний процес.
15. Технології трансформації підсистем суспільства.
16. Технології управління трудовими асоціаціями.
17. Технології наукового пізнання.
18. Інформаційно-комп'ютерні технології та тенденції їх розвитку.
19. Революція в освіті та тенденції розвитку навчальних технологій
20. Ігрові технології.
21. Управлінські технології.
22. Миротворчі технології.
23. Політичні технології.
24. Вибірчі технології та їх проблеми.
25. Комунікативні технології.
26. Технології соціального експерименту.
27. Технології соціального прогнозування.

28. Соціальні технології у діяльності соціолога.
29. Технології глобальної модернізації та тенденції їх розвитку.
30. Технології трансформації суспільної системи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Особливості наукового пізнання.
2. Характеристика буденного пізнання.
3. Наукове і буденне соціологічне знання: порівняльна характеристика.
4. Критерії відділення наукового соціологічного знання від звичайного.
5. Моделі соціального пізнання.
6. Основні напрямки розвитку соціологічної думки.
7. Типи знання: знання-"що" і знання – "як".
8. Поняття «пізнавальні технології».
9. Пізнавальні технології в соціології.
10. Стилi мислення про суспільство, способи бачення і парадигми.
11. Домінуючі соціологічні моделі суспільства.
12. Процесуальна модель суспільства.
13. Типи соціологічного мислення – пояснення, критика, розуміння і опис.
14. Етапи еволюції теоретичної соціології та їх зміст.
15. Соціологія «класичного» періоду: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології.
16. Соціологія періоду модерну: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології.
17. Соціологія періоду постмодерну: пояснювальний потенціал і пізнавальні технології.
18. Поняття соціальних і дослідницьких практик.
19. Статус соціолога в системах соціальних і дослідницьких практик.
20. Соціальна обумовленість індивідуального досвіду соціолога.
21. Соціологічна уява: відміну соціолога від обивателя.
22. Буденне знання і соціологічне знання: дослідницькі стратегії соціолога.
23. Структура і рівні соціологічного знання.
24. Функції соціологічного знання.
25. Парадигмальний статус соціології як науки.
26. Парадигми соціологічного знання.
27. Парадигма як прийнятий в науковому співтоваристві спосіб постановки і вирішення дослідницьких проблем.
28. Соціологія як мультипарадигмальності наука.
29. Класифікація парадигм.
30. Внутрішнє різноманіття соціології.
31. Способи придбання наукового знання про суспільство.
32. Роль інтуїції, наукових авторитетів, традицій, наукового знання в цілому в розвитку пізнавальних технологій в соціології.

33. Теорія як системна форма соціологічного знання.
34. Роль концептуальних моделей в соціологічному пізнанні.
35. Роль дослідницьких методик в соціологічному пізнанні.
36. Плюралізм в соціальній теорії і методах дослідження.
37. Теоретичні джерела соціологічного знання: загальні, спеціальні та галузеві теорії.
38. Фундаментальні та прикладні теорії в соціології.
39. Співвідношення парадигм і систематизація теорії на основі визначення граничних умов застосування різних теоретичних моделей.
40. Понятійний апарат і логіка структурно-функціонального аналізу в соціології.
41. Пізнавальні технології структурно-функціонального аналізу в соціології.
42. Парадигми системно-теоретичного мислення в соціології, їх зв'язок з різними теоретичними напрямками.
43. Парадигми системно-теоретичного мислення: пізнавальні можливості в соціології.
44. Пояснювальний потенціал конфліктологічної парадигми.
45. Пізнавальні технології конфліктологічної парадигми.
46. Пояснювальний потенціал символічного інтеракціонізму.
47. Пізнавальні технології символічного інтеракціонізму.
48. Пояснювальний потенціал феноменологічної соціології.
49. Пізнавальні технології феноменологічної соціології.
50. Пояснювальний потенціал етнометодології.
51. Пізнавальні технології етнометодології.
52. Пояснювальний потенціал теорії соціального обміну.
53. Пізнавальні технології теорії соціального обміну.
54. Пояснювальний потенціал теорії раціонального вибору.
55. Пізнавальні технології теорії раціонального вибору.
56. Пояснювальний потенціал соціологічної парадигми Ю. Хабермаса.
57. Пізнавальні технології соціологічної парадигми Ю. Хабермаса.
58. Пояснювальний потенціал соціологічної парадигми Н. Лумана.
59. Пізнавальні технології соціологічної парадигми Н. Лумана.
60. Пояснювальний потенціал соціологічної парадигми Е. Гідденс.
61. Пізнавальні технології соціологічної парадигми Е. Гідденс.
62. Пояснювальний потенціал соціологічної парадигми П. Бурдьє.
63. Пізнавальні технології соціологічної парадигми П. Бурдьє.
64. Кількісні методи як пізнавальні технології в соціології.
65. Якісні методи як пізнавальні технології в соціології.

66. Пізнавальні технології кількісних і якісних методик: порівняльна характеристика переваг і обмежень.
67. Поняття «візуальні методи в соціології».
68. Пізнавальні технології візуальних методів в соціології.
69. Застосування результатів соціологічних досліджень (з використанням візуальних методів) в різних сферах практичної діяльності.
70. Соціологічне знання: «кордону» практичного використання.
71. Критика соціологічного знання.
72. Критерії визначення соціологічного знання.
73. Онтологічні критерії визначення соціологічного знання.
74. Епістемологічні критерії визначення соціологічного знання.
75. Етичні критерії визначення соціологічного знання.
76. Інституційно-організаційні критерії визначення соціологічного знання.
77. Освітні технології та тенденції їх розвитку.
78. Сутність соціальних технологій та об'єктивна необхідність їх розвитку.
79. Принципи соціальних технологій.
80. Історія соціальних технологій.
81. Основні етапи виникнення та розвитку технологічної діяльності.
82. Соціально-технологічні засади суспільної системи.
83. Роль соціальних технологій у розвитку суспільства.
84. Ідейні основи технологічної діяльності.
85. Класифікація соціальних технологій.
86. Проектування та конструювання соціальних технологій.
87. Операціоналізація в технологічній діяльності.
88. Інноваційний аспект соціальних технологій.
89. Ціннісний аспект технологічної діяльності.
90. Проблема перевірки соціальних технологій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Академія наук вищої школи України. Наукові записки. Том II. «Системные технологии», Дніпропетровськ, 2009. – 126 с.
2. Бахов І. С. Формування полікультурної компетентності фахівця із застосуванням медіа-освітніх технологій // Вища школа: сучасні тенденції розвитку : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси, 24 квітня 2015 р. – Черкаси-Словянськ : Вид-во Б.І.Маторіна, 2015. –С. 14 – 17.
3. Бахов І. С., Чернуха Н. М. Основні тенденції розвитку полікультурного виховання в сучасному світі // Молодий Вчений. – № 1 (04). – Херсон, 2014. – С. 132 – 136.
4. Бідзюра І., Сурмін Ю. Соціологія: методологія і концептуалістика сучасних досліджень – К.: Освіта України, 2012. – 558 с.
5. Бідзюра І., Сурмін Ю. Посібник для вченого: методологія і логіка наукового дослідження. – К.: Прінт Сервіс, 2014. – 848 с.
6. Бідзюра І.П., Алфьоров М.А., Верещак В.М., Грабовенко Н.В. Соціальна робота в Україні. – К.: Видавничий Дім «Персонал», 2016. – 448 с.
7. Головатий М.Ф., Панасик М.Б.. Соціальна політика і соціальна робота. Термінологічно – понятійний словник. К.: МАУП. 2005, – С. 179.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. — К.: Академ. вид-во, 2004.
9. Иванов В. К, Патрушев В. И., Галиев Г. Т. Инновационные социальные технологии устойчивого развития. — Уфа: ООО "Дизайн Полиграф вервие", 2003.
10. Зверева І.Д. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
11. Капська А.Й. Соціальна педагогіка. 5-те вид. перероб. та доп. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
12. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія / М.П.Лукашевич, М.В Туленков, Ю.І. Яковенко.- К.: Каравела, 2008. – 644с.
13. Максимова В.Н. Акмеологическая теория в контексте проблемы качества образования / В.Н.Максимова // Педагогика. - 2002. - № 2. - С.9-14.

14. Майструк І.М. Молодіжна економічна культура як латентний об'єкт соціологічної рефлексії // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2012. – №16. – 213 с.
15. Мазурик О. В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні : [монографія] / О. В. Мазурик. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 316 с.
16. Найдьонов І.М. Етика-естетика: дидактичний зміст: Навчальний посібник.- Кондор, 2011.- 550 с.
17. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. – Вид. 2-ге, допов. – К., 2007. – 320.
18. Почепцов Г. Г. Информационно-политические технологии. — М.: Центр, 2003.
19. Сисоєва С. Інтерактивні технології навчання дорослих / С. Сисоєва // Рідна школа. – 2010. – № 11. – С. 3-8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2010_11_3
20. Сурмин Ю. П., Туленков И. В. Теория социальных технологий: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2004.
21. Тарасенко В.І. Соціологія на шляху до нової якості – інтелектуального глобалізму // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2012. – №4. – С.215-222.
22. Микешина Л.А. Философия познания. Полевические главы. – М.: Прогрес – Традиция, 2002. – 624 с.
23. Тарасенко В.І., Майструк І. Соціологічна епістемологія: проблеми і можливості // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. – №4. – С.162-176.
24. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 6-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2011. – 311 с.
25. Штомка П. Социология. Анализ современного общества / Пер. с польск. С. М. Червоной. — М.: Логос, 2005.
26. Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій /. М. Ф. Головатий (кер. авт. кол.), М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко та ін. — К.: МАУП, 2004. — 368 с.

Додаткова

27. Бахов І. С. Академічна мобільність як чинник міжкультурної

- соціалізації студентів // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб. наук. праць. – Вип.14. ч. III. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2012. – С. 122 – 128.
28. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-е видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа, 2011. – 271 с.
29. Бортник Е. М., Короткое Э. М., Никитаева А. Ю. Управление связями с общественностью: Учеб. пособие / Под ред. проф. Э. М. Короткова. – М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2002.
30. Голиков А. С. Системность социального знания как феномен и факторы его крушения / А. С. Голиков // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Карабіна, 2011. – Вип. 17. – С. 27–34.
31. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. — Х.: Вид. група «Основа», 2009. — 176 с.
32. Игнатов В. Г., Кутырев Н. П., Кислицин С. А. Технологии избирательных кампаний. — М.; Ростов: ИКЦ "МарТ", 2004.
33. Иванов В.Н., Патрушев В.И. Социальные технологии: учебное пособие. – 2-е изд. – М., 2004.
34. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посіб. — Суми: ВТД "Університетська книга", 2003.
35. Зерчанинова, Т. Е. Социология : учебник для СПО / Т. Е. Зерчанинова, Е. С. Барзгова. — 3-е изд., испр. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2017.
36. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: «Слово», 2009. – 240 с.
37. Кочубей Л.о. Вибірчі технології: політологічний аналіз на прикладі виборів до парламенту сучасної України. — К.: Юрид. думка, 2006.
38. Куканова, Е. В. Основы социологии и политологии : учебник для СПО / Е. В. Куканова, П. Д. Павленок. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2017.
39. Меерович М. И., Шрагина Л. И. Технология творческого мышления: Практ. пособие. — Минск.: Харвест; М.: АСТ, 2000.

- 40.Сметанський М.І. Технологія педагогічних досліджень: навчальний посібник / М.І. Сметанський, І.М. Найдьонов., І.Л. Холковська. - Вінниця, 1997. – 31 с.
- 41.Стрілець С.І.Інновації у вищій педагогічній освіті: теорія і практика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. І. Стрілець. – Чернігів : ФОП Лозовий В. М., 2013. – 508 с.
- 42.Сурмин Ю. П. Теоретико-методологические аспекты кризисов и антикризисных технологий / Соціологічна наука і освіта в Україні. Вип. 1. Концептуальні засади становлення і розвитку соціологічної науки і освіти в Україні. — К.: МАУП, 2000. — С. 85-94.
- 43.Сурмин Ю. П. Технологии творчества в научном мышлении // Социальные технологии (международный межвузовский сборник научных работ). К. — Москва — Одесса — Запорожье. — 2006. — С. 335-349.
- 44.Сурмин Ю. П., Нарижный Д. Ю. Избирательные технологии. — Дніпропетровськ: ПОРОГИ, 2001.
- 45.Тарасенко В. Концептуальні основи соціології. / Валентин Тарасенко. // Соціологічна теорія: традиція та сучасність: Навчальний посібник / За ред. А.Ручки. – К.: Інститут соціології НАН України, 2007. – С. 7-49.
- 46.Теория управления. Энциклопедический словарь: социально-технологический подход / Под ред. В. Иванова, В. Патрушева. – М.,2004.
- 47.Тодорцева Ю. В. Педагогіка толерантності: методичні рекомендації / Ю. В. Тодорцева. – Одеса: ПНЦАПНУ, 2004. – 90 с.
- 48.Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Теория социальных технологий: Учеб. пособие. – К., 2004.
- 49.Філінюк А.Г. Наукова робота студента: метод. рек. для студ. і магістрантів усіх спец. і форм навчання. – Кам`янець-Подільський: Кам`янець-Поділ. держ. ун-т, 2007. – 74 с.
- 50.Чудовська–Кандиба І. Соціокультурні виміри рекламних практик.- К., 2011.- С.9-13; 395-403.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «Пізнавальні технології в соціології»	5
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РЕФЕРАТИВНОЇ РОБОТИ.....	10
ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ РЕФЕРАТІВ.....	11
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	13
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	16